

F O A I E

pentru

mințe, inimă și literatură.

№. 28.

Luni, 14. Iulie

1847

Гласъ Домнѣлѣи.

(Ръспънс ла свепнѣл сърачлор дин фоаеа де минțe Nr. 22)

Рѣдъ дпоартъ ши атържтоаре, рѣдъ, кареа къ ш'аѣ ддрептат инима са ши нѣ ш'аѣ дкрединдатъ днтрѣ Dzeѣ дѣхъл съѣ. Псалм 73, ст. 10 ши 11.

· Че воиді сърачлор, каріи акѣм свепнѣл днтрѣ адѣккъл инимей, дѣпъ че дпъдар аді къѣтат ши аді ацентат тѣлгъере дела оамені? Че череді сърачлор, каріи дѣпъ че нѣ аді фост аскѣлатаді де оамені, дѣлѣдоді неконтеніт пѣлѣдереа воастрѣ кътрѣ мине? Че къѣтаді сърачлор, каріи дѣпъ че ведеді недѣлмините допринѣле воастре челе адеѣ дешарте, дѣпъ че сінгѣрі, прин вѣна воастрѣ, аді ажѣнс ла стареа дп кареа въ афлагі, къртіді а свѣра дрептѣдеі теле? Че стрігаді сърачлор, каріи, дп перѣвдареа, орѣیرهа, рѣтѣیرهа, дндѣрѣенічѣеа, перпичеереа ши деспераѣеа воастрѣ, въ ддоиді кіар ши де проведінга теа? Дакъ о'аші фі Dzeѣ дндѣрат, дндѣлѣог рѣдѣторіѣ, петърцініт ѣн, ар тревѣи ка пе нѣде петѣлдеміторі к'о ловіре де трѣсѣет пе тоді съ въ перд. Дреѣ дѣсъ дп нѣрпнѣаска теа петърцініт ѣнѣтате съ въ маі фак о нѣ-

страре дп скѣрт, ка съ нѣ въ маі рѣтѣіе ла жѣдекатъ къѣѣнт де ддрептаре. Мѣстрате-воі ши воі пѣне дпаштеа федеі тале, пѣкателе тале.

De веакѣрі въ ворѣск прин феліѣрпте кінѣрі, ши воі нѣ дпдедедеі. Окі аѣ ши нѣ въд, ѣрекі аѣ ши нѣ аѣд. De веакѣрі vededі фаптеле теле дпаштеа окілор востріи, ши воі нѣ кредеді. De нѣ аші фі фѣкѣт фапте днтре воі, пре каре нѣме алѣл н'аѣ фѣкѣт, пѣкат нѣ аді аве. Хотържтам съ въ жѣдекѣ аспрѣ дѣпъ фаптеле воастре, ши воі дп лок съ въ прегѣтіді ши съ въ покѣіді, дпкъ маі греѣ пѣкѣтѣіді? Вам доведіт адеѣрѣл зіселор теле прин леѣіле теле челе вечнече, ши воі нѣ кѣпоаѣдеі. Пѣсѣлеат пре еле дп веак ши дп веакѣл веакѣлѣи, порѣокъ ам пѣс ши нѣ ва трече: в'ам фѣкѣт дѣпъ кінѣл ши дѣпъ асепѣлареа теа, ши воі въ фачеді невреднічї де дѣксѣл десфїгѣрпндѣл. Аді дорі воі ка еѣ петіжлочїт съ въ повѣдѣск дп тоате мінѣкрїле воастре? Дар атѣчѣеа воі аді фі нѣмаі нѣде машїне перѣспѣнѣзетоаре, нѣмаі нѣде атотомаді, ши еѣ нѣмаі ѣн дпрост шеѣер, ѣн сїмпѣл механїкѣ.

Аѣ нѣ дин зѣмїслїре! вам хотѣржт тѣтрор де о потрїѣѣ пѣтере трѣпѣаскъ ши

спиртѡсъ, іаръ воі пріи десѡржѡл вострѡ стрікаді ші чіжотіді цепенрадііле? Въ арѡк дп лѡте пе тоді голі де о потривѡ къ дритѡрі дпѡкъте, ші воі афладі дпдатъ деосевірі дпкіпѡте, вам фѡкѡт фіреце съ въ пѡтріді де о потривѡ ші съ трѡді дпделѡг, іаръ воі въ дпвеніпаді трѡѡл дп тоате зілеле ші въ стрікаді съпѡтатеа пріи тот феліѡ де дпѡѡіѡрі. Дптраді дп торѡлѡт тоді де о потривѡ, ші воі ші аколо воіді съ фачеді деосевіре.

В'ам дат мінте ші лібертате, іаръ воі въ ешіді дп мінте ші въ фачеді шерві орі патімілор, орі семенілор востріі. Фѡкѡтам еѡ деосевіре дптре ом ші ом? Вам порѡчѡт съ въ іѡвіді тоді ка піще фраді, ші воі къѡтаді съ въ тѡлкаді тоді де віі зпії пре алдіі? Вам порѡчѡт съ къѡтаді адеѡѡрѡл, съ іѡвіді дрептатеа, віртѡтеа, лѡміна, ші атѡпѡеа веді фі ферічіді; ші воі дпѡладі дѡпѡ міпчѡлѡ, іѡвіді педрептатеа, відіѡл, дпѡѡперекѡл ші въ тікълошіді. Вам дат жѡдекатъ ка съ къпѡщеді дп че стѡ ферічіреа воастрѡ, ші воі де ші къпѡщеді челе ѡпѡе, тотѡші ѡрпаді челор реле. Ам съдіт дп воі фріка де Дзеѡ, ші воі вѡндеді пе Дзеѡ пептрѡ фріка оаменілор. В'ам дат дпѡѡері пѡзіторі, кѡдет повѡдѡіторіѡ, дрепт жѡдектѡторіѡ, ші воі пѡл аскѡлтаді, дп дптіпаді, дп дпѡѡкаді ші въ лѡпѡдаді де дѡѡѡѡл.

Воі шіді къ ферічіреа атѡрпѡ дела іѡвіреа адеѡѡрѡлѡ ші а дрептѡѡѡеі, дела тѡлѡдѡміреа де а фі віртѡѡ, ші воі о къѡтаді дп рапѡрї, дп тілѡрї, дп дпѡѡіѡрі, дп десѡржѡрї, дп клеветірі ші дп прігоіреа апроапелѡ. Чіне віі дар де віпѡ? Дптреѡадіѡв сінѡрї де ѡнде въ віне съ-

рѡчіеа ші пѡферічіреа воастрѡ? аѡ'пѡ орі дела воі дпшівѡ, аѡ дела семініі востріі?

Неферічіреа ші сѡрѡчіеа ѡострѡ есте орі пѡрѡѡтѡ, орі адеѡѡратѡ. Есте пѡрѡѡтѡ, кънд воі о къѡтаді дп тѡлѡдемірі къ тоѡл дппротіѡа лецілор теле. Есте адеѡѡѡратѡ, кънд воі пѡ въ ѡѡѡѡраді де дритѡрїле дпгѡдѡіте воаѡ пріи леціле теле челе вечпіче. Чіне въ е де віпѡ, дакъ воі въ пердеді съпѡтатеа пріи дпѡѡіѡѡаре ші дпѡѡѡѡѡѡаре, дакъ воі въ тѡтѡпіді міпѡтеа пріи десѡрѡѡаре; дакъ воі пріи левевіре ші пекѡтѡпѡѡаре въ келѡзіді авѡдііле дп фппте пекѡѡіѡѡе ші пѡ адѡѡаді че въ треѡѡе пріи тѡѡкъ ші остенеалѡ? Чіне віі де віпѡ, дакъ воі въ фачеді шерві патімілор? дакъ воі дппїладі де дѡѡѡеле, зітаді леѡеа теа, зітаді порѡпчїле теле, тѡ зітаді пре міне Дзеѡл чел адеѡѡрат? въ аватеді дпн калеа чеа дреапѡт? въ дпѡѡладі крешетѡл къ трѡѡіе ші мердеді дрепт ла сѡрѡчіе, ла тікълошїе, ла пѡферічіре ші ла пеїре? Чіне віі де віпѡ, дакъ воі сінѡрї въ фачеді лінѡѡшїторі семенілор востріі, шерві патімілор ші лор? Чіне віі де віпѡ, дакъ въ вѡндеді воі дп де воі, ші въ лѡпѡдаді де дритѡрїле ѡостре челе къѡдігате де ѡеакѡрї пріи пѡщере ші пріи лѡпѡт? Акѡт пѡѡпѡѡеді кънд аді ажѡѡе ла тікълошїе? акѡт въ адѡѡѡеді аміпте де міне орі къртіді проведїпѡа теа? Кѡндѡі ѡчідеа пре дѡпшїі, атѡпѡеа къѡта пре ел ші се дпторѡеа ші тѡпѡека ла Дзеѡ. Де къте орі дпн пѡлѡѡе къте пре ѡѡѡл ат рѡдікат ші іарѡшї т'аді зітат. Шї лѡѡ іѡвіт пре дѡѡѡѡл дп гѡѡа лор ші къ ліпѡѡѡа лор аѡ міпдіт лѡі.

Де аді фі воі дп локѡл челор че въ апѡѡѡѡ, съпѡт сінѡр къ воі аді сѡѡрѡпа пе

тоді чей че аці пвте. Дела воі атърпъ срта вострѣ, дн воі есте колцѣл тѣлтъвирей востре. Еѣ въ воі ажѣта кънд въ веді фаче вреднѣчі de mine. Спѣладивъ ші въ кърѣдїдї, скоатедї спѣркѣчѣнеле дн ініміле востре, ші атѣнчае дѣлѣдаци пѣлпѣреа вострѣ кѣтрѣ шіне. Пѣлпъ атѣнчае привегїедї ші въ рѣгаци, къ пѣ шїдїкънд ва венї чеасѣл, ші съ пѣ фїе рѣтѣчїреа чеа de апої маї реа декѣт чеа дїпѣтѣл.

Am спѣс ші am ворѣт, пѣкат пѣ am.

T. C.

Исторїа Сѣлтанатѣлї.

(Dzup Wieland.)

Отѣл, дн ал кѣркї кап а рѣсѣрїт маї дѣтѣл ачеа перѣшїнатъ кѣдетаре, ка пе неще фѣпѣрї пачоїче, пе фѣрацїї сѣї сѣшї дн фак склавї (ровї), карїї съ фїе презрїсїдї а лѣбра пѣпѣрѣ ел, дн време че дѣтѣнѣлвї съ колѣсѣте фѣкѣтѣрїле остенелеї шї а сѣдѣреї лор, шї съ закѣ ла фїїчеле лор, отѣл, зїк каре ажѣтат де алдї вѣїедї вѣлѣстѣмадї а пѣс маї дѣтѣл дн лѣкѣраре ачеастѣ кѣдетаре перѣшїнатъ — кѣм зїсеїѣ — ачела а фост дѣтѣлѣл сѣлтап.

Вѣлѣстѣмадїї де вѣїедї, карїї дї стѣтерѣ дѣпѣрѣажѣтор ка съ сѣвѣжѣче пе фѣрацїї сѣї, преа фїреще къ пѣѣл вѣрѣт съ о факѣ ачеаста дндар. Ел дар а фост дндаторат але фаче парте дн вѣлѣл рѣнїт. Прїа ярѣаре еї прїїмїнд склавї шї склаве, вої шї асїнї, аверї мїшкѣтѣре шї пемїшкѣтѣре, се фѣкѣрѣ къ време тѣт атѣдїа сѣлтѣнашї, карїї іарѣшї трѣїа дн сѣдѣреа склավлор сѣї, шї се одїхѣнеа лѣнгѣ фегїдѣле лор.

Акѣм дар съ vedem че а трѣвѣт съ зрѣмеze дн ачест' дѣчепѣт прїмар.

Сѣлтѣнашїї къ време дорїрѣ а фї чева маї марї; дн ачеастѣ кѣвѣс еї пе тот мїнѣтѣл се дѣтѣдїша ла мареле сѣлтап спѣїндѣї, къ ачї кѣтре апѣс ар фї о царѣ дн кареа кѣрѣе лапте шї тере; колѣ кѣтре рѣсѣрїт алта, дн кареа се продѣче атѣта грѣѣ, атѣта вѣтѣвѣк шї тѣтѣсѣ, кѣт ар пѣтѣеа ажѣнѣче пѣпѣрѣ о жѣтѣтате де лѣтѣме; кѣтре тѣвѣзѣ-пѣпѣте о а трѣїа, vnde пе самѣрїї шї пе вѣлпїле челе пѣгре ле подї прїнде къ тѣна; кѣтре тѣвѣзѣї о а патра. vnde де тѣлѣдїмеа азрѣлї шї а арїїстѣлѣї. а діамантѣлвї шї а алѣтор пѣрїї прѣдїѣсе. а елѣфандїлор шї а дѣстоаселор, а момїдѣелор шї пѣлѣпїлор авїа те подї мїшкѣл. „Лѣтѣмеа есте а ачелѣїа, каре е дѣстѣл де таре пѣпѣрѣ де а о кѣпрїнде шї а фѣцї къ еа.“ Аша ворѣїа еї дѣтре сїне. „Нѣ се чере алѣтѣ кѣндїдїе, декѣт а пѣшї кѣ тѣлѣ арѣмѣтѣ дн ачеле дѣрї шї але кѣпрїнде.“

Сѣлтапѣлї прїмар дї пѣлѣкѣ ачест' пѣлп; дѣчї дндарѣтѣндѣсе де дндпрѣвѣл къ чеїлалдї сѣлтѣнашїї васалї порпї ка — де ар фї къ пѣтїндѣ — съ кѣпрїндѣ лѣтѣмеа тѣтѣ Дакѣ кѣтеза кареа а се дндпрѣтївї, атѣнчї съ фїї вѣлѣт тѣїнї фѣрѣте шї пїчїѣре тѣїете дн дѣл ласерманїї локѣїторї. оторѣрї, вчїдерї, апрїндерї, пѣлпъ кънд дѣшманїї се сѣпѣнеа; пѣлпъ кънд пѣ маї ерапїме, каре съ черче а і се пѣне коотрѣ. Кѣ модѣл ачеста сѣлтапѣл чѣл маре дшї дѣсетѣ о царѣ фѣрѣтѣсѣ, пе кареа о дндпѣрѣдї дн маї тѣлѣте дѣрѣвѣче, пѣсте каре пѣсе маї марї сѣл локодїїторї пе сѣлтѣнашїї чей мїчї.

Акѣм дшї кѣлѣдї сѣлтапѣл чѣл маре

)

о касъ фърте маре, пе кареа о дуппорѣ къ фемеі фрътосе ши сковіці негрїи, ши порвнчі съ і се рѣдиче вн трон де авр дѡъзечі де зрме дн пълдїме, пе каре се ашеза ел кѣнд дї венїа пофта а фї дкї nat де кѣтре склавеле сале, дши дптокмї грѣдїні фрътосе ши салѡне прїп грѣдїне, дши дасетѣ кѣлтѣредї ши кѣлтѣреде, жв кѣторї, певнї де кѣрте (тѣскѣрїчі), вв кѣтарї ши дофторї, порвнчі съі факъ софе ши сказне еластїче. Дн мїжлокѣл ачестора дши петречеа сѣлтапѣл тїмпѣл, ши тот се жѣра, къ п'аре нїчі вн фелїѣ де петречере; тѣпка, вѣа, dormїа, дши фѣчеа тоалета, се жѣка къ момїделе, мѣерїле ши къ певнїи съї де кѣрте; се dedea дн воїа капїделор, тѣїеа капїте, дѣрѣа цѣрї, пе впа о пердеа, пе алта о прїїтѣа, їар дѣпъ че се сѣтъра де тѡте, атѣнчі dedea воїе ши сѣдїдїлор съї съ тѣаргъ акасъ ши съ тѣнче дакъ аѣ че.

Сѣлтапїи чеї тѣрѣнці, карїи ера васалїи саѣ гѣвернерїи лѣї, вѣзѣнд moda ачѣаста, о зртѣрїрѣ ши еї дптрѣ тѡте.

Фечїорѣл фаворїтеї сѣлтапѣлї зрмататѣлѣ съѣ дн сѣлтѣнїе ши дн тѡте фаптеле лѣї челе тарї. Днчѣпѣтѣл дн фѣчеа къ ачѣеа, къ, спре а да лѣтѣї вн пресемп деспре ферїчїреа кареа о вор гѣста сѣдїдїи сѣпг а лѣї кѣртѣїре, трїмїтѣа ла тодї фрадїї съї кѣте вн гѣїетан де тѣтасъ, фрътос, къ каре ачѣїа авѣа а се спѣлзѣра, асемѣнеа ши негѡдеторїлор ши кѣртмїторїлор саѣ васалїлор че ера фѡрте а вѣдї, ле тѣїе капїтеле къ кѣвѣнт къ пѣпѡте сѣферї фаца лор, їар дн кѣцѣтѣл съѣ авѣа алт план, ка адекъ съ devїе клїропом песте а лор пенѣтѣрате аверї. Маї дпколо фїїндкѣ вѣпѣл ка ачѣла dїп мїка са

прѣчїе че о петречеа дн сераїѣ, дн мїжлокѣл фемеїлор ши а евожїлор, ера фѡрте вїне депрїнс дн мїїестрїа де а тѣпка, вѣа, къска dїп фѣлчї, а петрече дн левевїре, а се жѣка къ момїделе челе кѣте къ патрѣ, прекѣм ши къ челе че аѣ пѣтаї кѣте дѡъ пїчїѡре дела патѣрѣ, къ вн кѣвѣнт дн тѡте артеле ши шїїндѣле че се потрївѣск вѣвї сѣлтап: аша пїмїк маї патѣрал, декѣт ка ел дн дої треї апї съ о скѡдѣ ачѣаста ла атѣта десѣвѣршїре, дпкѣт, лѣвѣнд дн вѣгаре де сеатѣ, къ вн сѣлтап, орї ши кѣм дн вѣї прївї, тот пѣ є елѣфанг, пѣ є вїтѣ розѣтѡре, пѣ є асїп де пѣдѣре, чї есте вн соїѣ де ѡменї, пе лѣогъ тѡтѣ дпїндѣреа пѣтерїлор лѣї ши къ тот ажѣторѣл вѣкѣтарїлор, а спїдерїлор, а каптарїзїлор ши а опїїндїлор, съ пѣ фїе къ пѣтїндѣ а пофти маї тѣлт.

Сѣлтапїи чеї тѣрѣнці дн време че домїторѣл лор дн пѣзѣнтрѣл сераїѣлѣїера копрїнс къ астфелїѣ де трѣвї повїле, фѣчеа че воїа, прѣда цѣрїле, саѣ дши мїжлѡчїа неатѣрпаре. Че є дрепт, вн лѣкрѣ ка ачѣста пѣ се фѣчеа нїчі одатѣ фѣрѣ вѣрсаре де сѣпѣ: дар фїїндкѣ чеїа, а кѣрор пѣр се стѣлѣеа ши а кѣрор сѣпѣ кѣрѣеа пѣрѣѣ ера пѣтаї ѡменї де рѣнд, аша сѣлтапїи кѣдеа, къ о астфел де дптрепрїндѣре пѣ поате авѣа чѣва дпсемпѣтате. Цѣрїле се демѣрта де локѣторї: дар че пердеа домїї дн прївїнда ѡменїлор, кѣщїга дн прївїнда пѣтѣнтѣлѣї, пе лѣогъ ачѣаста маї авѣа ши тѡтѣ дрептатеа а се дпкѣреде ла вїнекѣвѣнтата рѡдїре а мѣїерїлор рѣсѣрїтене.

Ачѣастѣ копстїтѣвїе фрътоасъ къ дпчетѣл се лѣдїи песте жѣтѣтатеа Асїїе; тоѣтѣл ера сѣлтап саѣ склав; дар фїїндкѣ

святънашіі чеї де а доа тѣлъ де воїе орі де невоїе тревѣіе оарешкѣм съ фїе склавїі челор маї маї; аша еї серманїі дшї а-фларъ деспѣгѣвіреа дп чеї че ера маї жос декѣт еї. Славѣл склавѣлї прїн ѣрмаре дпкъ абеа ал съѣ склав, къ каре се деспѣгѣвіа дѣлѣ към пѣтѣа; дар ваї шї амар де пласа чеа маї де не ѣртѣ а склавїлор! къчї ачеаста пѣ маї абеа дп чїне съ се деспѣгѣвіаскъ, фїїнд еа чеа маї де жос, шї кълѣндїі ѣрсіта а фї еа прада тѣзрор!

Ічі шї колеа дп мѣте че é дрепт, се рѣдіка шї вѣте ѣн стат лївер, а кърѣї фе рїчіді четѣденї респектѣнд дрептѣрїле оменїмеї: лївертатеа шї авереа про прїе, ле дпѣрїа ачестѣа прїн леці, шї леціле прїн їнстїтѣте шї моралїтате. Денїѣл шї спїрїтѣл дптрепрїанѣтор дшї пѣтѣа дпгїнде дп ачесте статѣрї тоате пѣнзеле сале; де ѣнде ѣрма, къ локѣиторїі ачелора — възѣнд къ окїї — ажѣоѣа ла ѣн град маї палт ал кълѣрѣї. Ла ачещїа се десфѣшѣра тѣте пѣтерїле патѣрїе оменїї, артеле шї фїлософїа се пѣлда дпн треапѣт дп треапѣт, ачелеа кърѣїрѣ, дпфѣрѣсеѣарѣ, дпобїларѣ патѣра астфел, дпкът ачѣеа проѣсе вѣрѣаці, карїї дп репорт къ склавїї, саѣ къ сълѣватїчїї челѣї-лал рогогол де пѣшѣнт семѣна а дѣтнезеї.

Дар святанїї пѣ пѣтѣа сѣферї, ка лївертатеа, шїпѣтѣа шї вїртѣтѣа, ачещї дѣшманїї пѣдпѣкѣдї аї апѣсѣрїї шїаї святанѣлѣлї, съ аїѣ вїсерїчї пѣлїче шїасїлѣрї аѣрѣртоаре. Додатѣ че доцелѣеа къ еїстѣ ѣндеѣа ѣн че асеменеа, дптреѣвіа тоате пѣтерїле ка съ ле цѣаргѣ де не фаѣа пѣшѣнтѣлї; шї пѣпѣтѣндїо скоате ла кале ачѣаста къ тоатѣ пѣтереа фїсікъ

че ле стетеа дп тѣлъ, аѣ черкат къ дпшѣлѣчїѣне. Аѣ дпченѣт гале трїмїте аѣр, вѣкѣтарї шї жѣкѣтѣре, аѣ дпченѣт аї молїпсі къ гѣстѣл лѣкѣлѣлї шї а десфѣрѣлѣреї, прїн ачестѣа десперѣндїї, ле констѣлѣ дп пѣцілѣ остенеалѣ а сѣѣѣѣга не деѣне-рѣації фїї аї кърор пѣрїїндї, прїа вїртѣте ажѣнсесерѣ а фї пѣдѣвїогѣчїошї.

Нѣмаї ѣна дпн ачесте репѣлїчї с'аѣ котропїт де сїне дп а са тѣрїме; еа се фѣкѣ жѣртѣа ачелѣї спїрїт святанїк, къ каре дп рѣстїмп де кътеѣа вѣакѣрї дпгї-дїсе не алте репѣлїчї маї шїчї, шї пѣлїї-дїсе маї жѣмѣтатеа роголѣлї де пѣшѣнт.

Святанїї дп ѣртѣ ажѣнсерѣ деасѣпра, шї акѣм де вѣкѣрїе къ їаѣ сѣпѣсе не тодї, се дѣдѣрѣ дп браѣеле ачелѣї ѣнїче актївї-тѣдї, ла каре дп тѣа капѣл, ва съ зїкъ ла о десфѣрѣнѣре дїктатѣ де сїндѣл доѣ-точеск. Трѣфашї фѣрѣ сїндѣшѣнт де о-пѣре шї фѣїтѣл, лѣкѣсрїошї фѣрѣ гѣст, тї-ранїї дпн молѣшїре, де вїме їѣвїдї, рошї де вертеме жалѣзїеї шї а пѣдпкѣреѣрї, орі кът се пѣреа де маї шї де фѣрїчїдї, еї ера фѣпѣтѣреле челе маї тїкълоасе дптре тодї ачѣїа, не карїї дп тїкълошїа тѣпа лор. Де ачї пѣтем дпкеїеа къ сїгѣрїтате, къ пѣ есте паче пѣпѣтрѣ ачѣла, каре пѣ ласѣ не алдїї дп паче, шї къ ачѣла пѣ пѣте фї фѣрїчїт, каре п'аре консїнд пѣп-трѣ фѣрїчїреа орі пѣфѣрїчїреа стрїїпѣ.

Кѣжѣрѣрї, тѣрѣѣрѣрї, шї ѣн сѣѣршїї траїк аѣ фост де обѣе соартеа ачѣстор тїранїї, карїї дп фѣтѣл тѣндрїеї лор воїа а фї стїмаці ка дѣтнезеї, шї череа дела ѣменї ачѣеа, че дпсѣшї Дѣтнезеѣл дѣтне-зеїлор, каре а креат не ом къ фаѣа пѣл-дѣтѣ кътре чер, пѣ череа дела фїїнцѣле сале, а се тѣрѣ дпїїпѣтѣа лор ка вертеме

дн пълбере. Дпсъ попоръле пестеричте тот пз къщигаръ нѣмѣкъ къ ачестеа скѣмьтрѣ пѣтериче. Брмашвл педндрептат прѣн пѣлда пѣнташилор стѣ, де овще фъчеа шѣ маѣ рѣѣ, грѣвѣндѣшѣ а са кѣтропѣре прѣн мѣжлѣчеле, къ каре черка а дпкъщѣтра зрѣта ачелеѣа. Адесеорѣ къ гѣнд де а скѣпа де зп тѣран дедѣа попоаръле песте зече алдѣ, прѣн зрмаре соартеа лор де зече орѣ се фъчеа маѣ апъсѣтоаре де кѣм ера свѣт ачел зпвл. Тѣте пеказрѣле шѣ гроазеле апархѣе се ревѣрса асѣра провинделор лор, шѣ старѣа лор маѣ пезрмъ ажзпсе ла атѣта мѣсерѣе, дпкът оаменѣ спре а скѣпа де ачѣеа, пѣ възъръ алт мѣжлок маѣ зпн, декът а се редптарче де възп воѣе дп ачеле кѣтшѣ, де каре черкасѣръ маѣ пѣнте а се скѣтѣра.

a. m. z

Лексикографіе

де кѣвинте ромъне адзпате дѣн докзментѣ веки шѣ дѣн гѣра попорълѣ.

(Брмаре.)

I.

Ирѣз — Ирѣе вѣрвечеле вѣтѣт сеаѣ деаавл' де гѣрмазвл кѣрѣѣа се аплѣ зп зѣргалѣѣ шѣ терѣе дпѣнтеа тѣрмеѣ. *ειρεος* *ειρεος*, *laniger*, *ερειον* *ερειου* *victimâ*.

K.

Кладѣръ. Стаѣ локзстеле кладѣръ (грѣмадъ) пезѣфе. *Clades*, *κλιτος* — *κλιτѣ*; *κλάδος*, *κλαδέω*, *κλάδαρος*: *κλѣдѣрѣе*, *κλѣдѣск*, *κλѣдѣт*.

Колѣе пѣлеа. Кѣнд о прѣсеръ къ чѣзшѣ шѣ вар, ш'апѣи і стѣлѣе лѣпа. *Colievos*.

Короагъ. Скоардъ де тѣѣ, дѣн каре се фаче ванѣа *Κως*, пѣлеа де оае, *corium*; де ачѣеа *κοшокъл*.

Кокълтедъ, кокъл шѣ кокълъ; грѣмадъ, *casumen*.

Кѣтросѣазъ-сеѣе, потрѣвѣще влана, *contrasso*, *contrassi*.

Кѣрѣак, *curia*. О възѣдѣкъ де лок 'кѣрѣдѣтъ дѣн пѣдѣре пѣнтръ о грѣдѣнѣдъ, маѣ мѣк декът кѣмпѣна (поѣана).

Кодолатъ, оѣ кодолате.

Кѣкѣрѣ. Рѣсѣрѣ, *κικоте*.

Корѣд. Мъсѣръ де грѣѣ, а патра парте де кѣлъ (*Κόρος* *σίτѣ*).

Кѣмѣлѣ. Фѣнѣа чѣа таре а пѣводѣлѣ (*Gumina*), *Κάμιλος*.

Квартѣрѣ сеаѣ кѣартѣрѣ. Се зѣкѣ хѣѣрѣле, дпгрѣдѣтѣрѣле (*quarto*).

Коларѣ. Фѣжѣа вѣлѣдѣос.

L.

Лѣторѣ. Фѣгарѣ, *deceinacit*, *littorano*, лѣкѣитор, пез ла дѣрмѣл тѣрѣе (*littus*, *littoris*).

M.

Магълъ, вѣка. — Се зѣче де вѣлѣарѣ ла аѣмале.

Маѣаг, тѣѣе. Момѣѣ, *malleus*, — ага.

Мъкеа. *Μήκος*, *επιμήκης*.

Мѣшѣнѣтоае. Тѣетоаре де мѣшѣноае.

Мангѣсѣт сеаѣ Мангѣсѣт. *Mancoct*, тѣѣѣт (*manco*). Де зпде вѣне шѣ зѣчѣреа: Ваѣа есте манкъ де о дѣцъ, адѣкъ лѣпѣсѣт де лапте.

Мал — маѣл тѣл. *Ezevѣрѣ* — *acditura*.

N.

Нѣгѣеамъ. Дппѣдекаре (*nezare*). Пѣлта аѣ кѣзѣт дптрѣо нѣгѣеамъ, адѣкъ дппѣдекаре, *znde* апа вадѣнъ сеаѣ волѣвѣрѣсѣ.

Неппѣтат. А тѣпка неппѣтат; фъръ са-
тъ, сокоатеалъ (impute).

Natorie. Аре паторіе: пѣрав, пѣлѣкъ, па-
търъ реа.

II.

Пѣлѣеце (вѣлтѣръ) орѣвл къ лопата. (Pa-
la, лопата).

Пласъ — редеаріѣ (пѣвод). Ла ачеста
се черѣ: 2 шѣпане (семічеркѣрї) че се
din de шѣпанарї, 2 игліде че се din de
иглічерї, 3 трѣгѣторї дѣхатадї ла къ-
бѣцѣѣ. — О жѣмѣтате де пласъ се пѣ-
теце кѣрїпъ сеаѣ тїерїпъ.

Пѣлѣѣ (плебеѣ). Топт, пѣтѣръѣ, om de
рѣнд (plebejus, plebeo).

Пѣргѣеце. Се дѣгѣлѣеце, арде грѣвл.
(πυραυγής).

Почїзмѣ сеаѣ посѣмѣ. О адѣосетѣръ
сѣлт ѣп пїластрѣ: ѣшорїї аѣ пѣтрезїт
de десѣпт, шї пѣотрѣ аї спрїжїні, трѣвѣ
сѣ лї се пѣе ѣп почїзмѣ діо пѣмѣпѣл
сѣлѣтос.

Прѣвестїтѣл сеаѣ трѣвестїтѣл лѣмїнеї; (tra-
vestito) скїмѣватѣл лѣпѣї.

Пора сеаѣ пѣра. Фѣрїа. Аѣ венїт пѣра
вачѣї сѣ се гѣпѣаскъ (πυρά). Асемѣне
се зїче шї пѣрпѣра (πύρπυρά).

Пѣргарїѣ. Дѣ докѣментѣле тошїеї Вѣ-
ленїї дѣла Фѣлчїїѣ, пропрїетате а касѣї
шкоалѣмор, къ data de пе ла 7111, се
зїче: „Кѣ аѣ венїт дѣаїпѣтеа Шолѣзѣ-
лѣї шї а 12 пѣргарї де Бѣрлад шї с'аѣ
Фѣкѣт вѣлзѣрї де пѣмѣпѣт дѣаїпѣтеа лор
шї дѣаїпѣтеа алтор четѣдѣнї.“ De vnde
се дѣдѣлеце къ ачѣастѣ полїтїе, ка о
рѣпѣлїкъ веке, аѣ авѣт маїїстратѣл сеѣ
дѣпїегат дїнтрѣѣп президент пѣмїт Шѣл-
тѣзѣ шї дїн 12 асѣсорї пѣмїдї пѣргарї,
адїкъ четѣдѣнї.

Кѣвѣнтѣл Пѣргарїѣ, vine дела векиѣл
латїнеск purgarius, шї ачѣста се дерївѣ
дела кѣвѣнтѣл purgus сеаѣ burgus, каре
амѣндѣсе се детраг дела кѣвѣнтѣл елїн
πύργος, πύργαριος, шї дела латїнї purgus,
purgarius, аѣ лѣват шї цѣрманїї Burg,
Bürger Дела purgus с'аѣ детрас кѣвѣн-
тѣл ромѣп пѣргѣл (астѣзї дѣсѣ пїргѣл,
тѣрпѣл), шї прїп мѣтареа лїтереї п дѣ т:
тѣргѣл, адїкъ четатеа сеаѣ полїтїа, лѣ-
ѣндѣсе партеа дѣ лок de тотѣл; еарѣ
четѣдѣнї с'аѣ пѣмїт пѣргарї, de vnde
шї славонїї аѣ пе тѣрговѣдї. De аїче
се поате еспїка шї кѣвѣнтѣл:

Пѣркалавѣ, комѣдантѣл четѣдѣмор, πύργι-
λαβιον burgї сеаѣ purgї, labus сеаѣ laba-
rum стеагѣл четѣдѣї, прїп ѣрмаре пѣ-
стрѣторїѣл ачѣствїа пѣмїт дїн векиѣ Лѣгѣ,
Лѣгѣр есте пѣрка-лѣгѣл сеаѣ пѣргѣ-лѣ-
лѣл, purgї labul.

Прѣстѣеце, пѣ прѣстѣеце, пѣ стѣрѣї, non-
persistat.

(Ва ѣрма.)

SATANA ШИ МИНИСТРІИ ЛДІ.

Счѣпѣ din Iad.

I.

Дѣнтрѣ о поанте дѣтѣнекоасѣ,
Кѣнд пѣмаї дѣндрїї пѣ трѣмѣра.
Пе кѣнд фантоме преа фїорѣоасѣ
Пе сѣлт рѣїне се стѣрѣра;

Пе кѣнд пѣкѣте негрѣ дїн лѣме
Кѣвїле пондїї ле рѣїта;
Пе кѣнд пѣлѣче прїп дїнтерїме
Шї пе торпїнѣте зѣвѣре салта.

Атѣнчї дѣпалта дѣтѣнечїме
Аї сѣї министрї аѣ копѣокат,
Шїп таїпѣ маре шї де дѣрѣчїме
Дѣ фѣнд дѣ тартар аѣ дїнѣт сѣат.

Секретъл дусъ, кеар нѣал сатаней
 Дн тѣмъла постръ нъ е секрет;
 Прін пост, прін рвгъ нѣ прін метаній
 Поате съ'л афле лесне зн дрепт.

Асфел, саѣ алфел дрепцїѣ фъкъръ,
 Ачел секрет фъ десконерїт;
 Дусъ кънд дрепцїѣ дл къноскъръ,
 Моарте пофтіръ, моартѣ аѣ dorit.

II.

Въ фачедїѣ крѣче, дикїпъчъне
 Кътръ 'ндзратъл тареле Зеѣ,
 Къ пост, метанїѣ нѣ рвгъчїъне
 Чередїѣ скъпаре de дѣхъл реѣ.

Въ фачедїѣ крѣче, ш'апої четїцїѣ
 Секретъл каре маї жос саѣ скріс;
 — Нъ кътва дусъ съ въ стїнтіцїѣ,
 Кънд щїцїѣ къ тоате трек ка зн віс.

Опреск нѣ властѣм съ нъ четїаскъ
 Ачел че'нї сїмте дѣхъл почїт;
 Къчї е дн крїзъ съ се 'ндръчеаскъ,
 Към маї твѣдї алдїѣ саѣ дндръчїт.

„Сфатъ 'н знїре саѣ днформат,
 Къ тропъла есте амерїндат,
 Пентрѣ къ драчїѣ сънт нзмеронїѣ;

Шї дн сентїнда лор аѣ пропъе,
 Ка къдї дїеаволї сънт de препъе,
 Din Iad дндатъ съ фїе скопїѣ.

Не лъмеа поастръ сеї ръендїаскъ;
 А лор патъръ съ нъ къноскъ
 Нічї чел маї аѣер черчетътор.

Съ айвъ даръла а фї съвт маскъ,
 Шї съвт фїгъра аст оменеаскъ
 Съ айвъ 'н лъме таре фавор.“

Астъ сентїндъ саѣ днтърїт
 Шї 'н треї севънде саѣ днплїнїт.

Дѣ атнчеа драчїѣ къдї сѣ алънгаръ,
 Челе 'нтїѣ постърї ле днпънаръ
 Челе 'нтїѣ роле жок пре пъмънт;

Шї съвт фїгъра аст оменеаскъ
 Nime нъ поате ка съї къноскъ,
 Декът din фапте че поате сънт.

III.

Мъндръ копїлъ, тѣ те гъндеѣе,
 Дакъ фїїнда че adorezї,
 Нѣї некъратъл че тѣ атъѣѣе,
 Те прїгоѣѣе, ка съ те пїерзїѣ.

Шї тѣ копїле, къ аѣерїме
 А та амантъ съ черчетезї,
 Де е фїїндъ нѣ еа ка тїне,
 Саѣ дѣх че 'ншалъ, ка съ те пїерзїѣ.

Oamenї din лъме, лъадї аманте,
 Къчї драчї твѣдїме сънт пре пъмънт;
 Тоцї къдї дн сїне нъ аѣ віртъте,
 Сънт нъмаї зтвѣре, дїаволї сънт;

Чела че мїнте, ачел че вїнде,
 Каре не лїмъвъ поартъ venїn,
 Ачел че алтор кърсе днтїнде
 Ш' арънкъ пете не черїз сенїn.

Шї egoїстъл че съѣнт съ дїне,
 Шї 'нкрїтъл дншелътор,
 Шї чеї че къѣет нъмаї de сїне,
 Тоцї сънт дїаволї дн фелїѣл лор.

Тоцї карї апасъ фъръ 'ндзраре
 Не пеатъл постръ, сънт драчї маскадї;
 — Дусъ фолосъла не есте таре,
 Кънд днтре крїме трѣїм кърацїѣ.

Шї концїїнда не респлътеѣе
 De орї че реле vom сѣферї;
 — Амъръчїънеа съ дндълчеѣе,
 Кънд н'аї нїмїка а'цї вънвї.

М . . . Февр. 1847.

N. Istrate.